

Davlat soliq qo‘mitasi raisi o‘rinbosari J.Abdiyevning faoliyat samaradorligi hamda maqsadli vazifalarga erishishini baholashning ASOSIY MEZONLARI

(Soliq solish metodologiyasi masalalari)

Soliq qonunchiligi normalarini bir xilda qo‘llanilishini ta‘minlash bo‘yicha tushuntirish ishlarini olib borish

O‘zbekiston Respublikasining “Soliq ma‘muriyatchiligi takomillashtirilishi munosabati bilan o‘zbekiston respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o‘zgartish va qo‘shimchalar kiritish to‘g‘risida”gi O‘RQ-758-sonli qonuni bilan soliq qonunchiligiga kiritilgan o‘zgartirishlar to‘g‘risida ommaviy axborot vositalarida yoritildi.

Jumladan, ushbu Qaror bilan soliq qonunchiligiga kiritilgan o‘zgartirishlar bo‘yicha Qo‘mita tomonidan “O‘zbekiston - 24” telekanalida va “O‘zbekiston” radiosida chiqishlar qilindi.

Shuningdek, qarorlar ijrosi yuzasidan Qo‘mitaning ijtimoiy tarmoqlardagi (telegram, facebook, instagram, tviter) sahifalariga ma‘lumotlar joylashtirildi.

Mazkur Qonunining mazmun va mohiyatini hamda unda belgilangan mahalliy davlat organlarining vakolatlari va majburiyatlarini fuqarolarga, tadbirkorlik sub‘ektlari vakillari, korxonalar va tashkilotlar rahbarlari hamda buxgalterlariga yetkazish bo‘yicha Toshkent shahrida hamda Toshkent viloyatida seminarlar tashkil etildi.

Ijtimoiy tarmoqlar orqali yo‘llangan 142 ta savollarga tezkor javoblar tayyorlab, mualliflarga yetkazildi. Bundan tashqari, Qo‘mitaga kelib tushgan 167 ta soliq to‘lovchilarning murojaatlari ko‘rib chiqilib, mualliflarga javob xatlari yuborilishi ta‘minlandi.

O‘zini o‘zi band qilgan xodimlarni soliq organlarida hisobga olish

Aholini tadbirkorlikka yanada keng jalb qilish orqali o‘zini o‘zi band qilgan shaxslarni soliq organlarida hisobga olinishi yuzasidan amalga oshirilgan ishlar natijasida o‘tgan 2022-yil davomida **342,3 ming nafar** fuqarolar o‘zini o‘zi band qilgan shaxs sifatida soliq organlarida hisobga olinishi ta‘minlandi.

Jumladan, Ijtimoiy yo‘nalishlar bo‘yicha xizmatlar (*Uyda repetitorlik qilish, bolalarga qarab turish va ularni parvarish qilish, uy xo‘jaligini yuritish, xonalarni tozalash, xalq tabobati, hamshiralik ishi*) **40,8 ming nafar**, Sanoat yo‘nalishi bo‘yicha xizmatlar (*Yog‘och me‘morchiligi, santexnika xizmati, elektr montaj ishlari, makulatura, plastik idish, temir tersak to‘plash va qo‘shimcha xomashyo to‘plash*) **54,8 ming nafar**, Qishloq xo‘jaligi yo‘nalishi bo‘yicha xizmatlar (*Chorva mollarini o‘tlatish, ularni parvarish qilish, qishloq xo‘jalik o‘simliklarini ekish va parvarish qilishda tomorqa egalari yordam berish*) **160,8 ming nafar**, Axborot kommunikatsiya yo‘nalishi bo‘yicha xizmatlar (*Ijtimoiy tarmoqlardagi faoliyat, dasturiy ta‘minot, mobil ilovalar va veb saytlarni ishlab chiqish,*

matnni yaratish va ishlov berish) **5,6 ming nafar**, Maishiy xizmatlar (*Sartaroshlik, manikyur, kosmetolog, pedikyur, uyda kir yuvish va dazmollash, kalitlar tayyorlash, poyabzal tikish, ta'mirlash va bo'yash xizmatlari*) **62,8 ming nafar**, Xalq iste'moli mollari ishlab chiqarish va xizmatlar ko'rsatish (*Non, uyda pop-korn, muzqaymoq, salatlar, salqin ichimliklar, ayron, go'ja hamda dehqon bozorlarisha qishloq xo'jaligi mahsulotlarini sotish*) **17,5 ming nafar** aholi bandligi ta'minlandi.

Shuningdek, 2022 yilning 1-aprel holatiga **108 ming nafar** aholi tomonidan **27 926,4 mln.so'm** ijtimoiy soliq summasi to'lab berilgan.

Soliq majburiyatiga ega bo'lgan yuridik shaxslar tomonidan soliq hisobotlarini topshirilishini monitoring qilib borish

2022 yil fevral oyi uchun hisobot topshirish majburiyatiga ega bo'lgan yuridik shaxslar tomonidan qo'shilgan qiymat solig'i, aksiz, foyda, aylanmadan olinadigan soliq, jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'i va yer qa'ridan foydalanganlik uchun soliq hisobotlarini taqdim qilinishi tahlil qilinganda quyidagilar aniqlandi.

Aylanmadan olinadigan soliq hisobotini respublika bo'yicha **269,7 mingta** korxonaning **1,1 mingtasi (0,4%)** taqdim qilmagan.

2022 yil fevral oyi uchun **QQS bo'yicha** hisobot taqdim etilishi lozim bo'lgan **147,0 mingta** korxonadan **1,128 tasi (0,8%)** hisobot taqdim qilmagan.

Foyda solig'i bo'yicha hisobot taqdim etilishi lozim bo'lgan **143,7 mingta** korxonadan **1,6 mingtasi (2,1 %)** hisobot taqdim qilmagan.

2022 yil **mart oyi** uchun **jismoniy shaxslardan olinadigan daromad solig'i** hisobotini topshirish majburiyatiga ega bo'lgan **512,8 mingta** yuridik shaxslardan **345,3 mingtasi (67,3 %)** hisobot taqdim qilmagan.

Shuningdek, **Respublika bo'yicha 202 ta tuman va shaharlarda hisobot topshirmagan korxonalar 50 foizdan ko'pni tashkil qiladi.**

Jumladan, Toshkent viloyatida 22 ta, Farg'onada 19 ta, Qoraqalpog'iston Respublikasida 17 ta, Andijonda 16 ta, Samarqandda 16 ta, Surxondaryoda 15 ta, Qashqadaryoda 15 ta, Buxoroda 12 ta, Namangan va Xorazm viloyatlarida 12 tadan, Jizzax va Navoiy viloyatlarda 11 tadan, Toshkent shahrida 12 ta tuman va shaharlardan **hisobot topshirmagan korxonalar soni 50 foizdan ko'p.**